კ ა ნ ო ნ ი

ხააქციზო და ხაპატენტო გადასახადების გადიდებისა და აქციზის აკრეფისა.

I.

ხააქციზო წესდების ხათანადო მუხლების და შემდგომ მიღებულ დამატებათა შესაცვლელად, შესავსებლად და გასაუქმებლად დაწესდეს შემდეგი:

I. აქციზი ყოველგვარ საფუარზე გაუქმებულ იქნეს.

2. ჭაჭისა, ყურძნისა და სხვა ხილეულობისაგან გამოხდილ სპირტზე დაწესდეს აქციზი გრადუსზე I მან., პურის სპირტზე 2 მან. და კონიაკის სპირტზე 3 მან. აქციზი უნდა გადახდილ იქნეს სპირტზე სრულად; უწინდელის კანონით დაწესებული შეღავათები ხილეულობის, ყურძნისა, კონიაკის და პურის სპირტის გამოხდისა, შენახვისა და დაწმენდისა გაუქმებულ იქნეს; ნორმის ქარხნებში ნორმაზე ზედმეტად გამოხდილ სპირტზე აქციზი არ გადახდეს. აქციზისაგან თავისუფალია სოფლად შინაურულად გამოხდილი არაყი, თუ იგი გამოხდილია არა გასასყიდად არამედ შინ სახმარებლად, რომლის წესის გამორკვევა მიენდოს ფინანსთა მინისტრს ადგილობრივ თვითმართველობათა ორგანოებთან შეთანხმებით.

3 ნავთის ნაწარმოებთა აქციზი განაწილდეს ამ გვარად:

ა) ნავთის ასანთები ზეთისათვის (კეროსინი, მეტეორი, პირონავთი, ასტროლინი და სხვა) დაწესდეს 6 მან. ფუთზე.

ბ) ხოლარისა და წასასმელ ზეთისათვის (სამანქანო, საციღინდრო, ვის კოზინი და სხვა) I2 მან. ფუთზე.

გ) გაზოლინისა, მსუბუქ და მძიმე (დაწმენდილ და დაუწმენდელ)ბენ ზინისათვის 20 მან. ფუთზე.

4) უმაღლეს ა. ხარისხის თამბაქოსაგან ნაწარმოებზედ, რომლის გასაყიდი ფასი განსაზღვრული არ არის, აქციზი განაწილდეს შემდეგ გვარად:

ა) უმაღლეს ა. ხარისხის მოსაწევ თამბაქოთვის 64 მან. გირვანქაზედ.

ბ) უმაღლეს ა. ხარისხის პაპიროსისათვის I00 მან. I000 ცალზე.

5) ღვინის აქციზი განაწილდეს ამგვარად:

ა) მსუბუქ ღვინისთვის - I6 მან. ვედრაზე;

საქართველოს ეროვნული არქივი

ბ) ხალიკორო და ტკბილი ღვინოებისათვის (პორტვეინის, ხერესის, მადერის და სხვა სახისა) 32 მან. ვედრაზე;

გ) შუშხუნა ღვინისთვის (შამპანიურის, დონისა და სხვა) 80 მან. ვედრაზე.

შ ე ნ ი შ ვ ნ ა I: ღვინის აქციზის აკრეფა ხდება ამ კანონთან დართულ წესებით.

შ ე ნ ი შ ვ ნ ა 2: ფინანსთა მინისტრს უფლება აქვს იმ ქალაქებში, სადაც იგი შესაძლოდ დაინახავს, დააწესოს ღვინის აქციზის გადახდა ღვინის შემოსავად - გასავალის კვალობაზედ და ნება დართოს ღვინის გატანა უბანდეროლო ბოთლებით.

6 არაყის ნაწარმოებთათვის (ხილზე დაყენებული არაყი, ლიქორი, ხელოვნური კონიაკი, რომი, ბალზამი და სხვა) დაწესდეს დამატებითი აქციზი I60 მან. ვედრაზე.

7 აქციზი ლუდისათვის დაწესდეს ლუდის დასაყენებელ ალაოს ყოველ ფუთზე 80 მან. ლუდის სიმაგრე არ უნდა აღემატებოდეს 6-0.

8 რუსეთის მთავრობის მიერ I9I4-I8 წ. განმავლობაში შემოღებული ყოველგვარი შეზღუდვა ლუდის, სპირტის და სხვა მაგარი სასმელების დამზადებისა და გაყიდვისა გაუქმებულ იქნეს.

9 პაპიროსის დაჭრილ ქაღალდზე დაწესდეს აქციზი I5 კაპ. წიგნაკზე ან შეკვრაზე არა უმეტეს 50 ფურცლისა. ყოველ შემდეგ 50 ან ნაკლებ ფურცლისათვის უნდა დაემატოს I5 კაპ.

I0 პაპიროსის გილზის I00 ცალზე დაწესდეს აქციზი 60 კაპ. ყოველ შემდეგ 50 ან ნაკლებ ცალზე უნდა დაემატოს 30 კაპ.

შ ე ნ ი შ ვ ნ ა: პაპიროსის გილზსა და ქაღალდზე აქციზის აკრეფა ხდება ამ კანონთან დართული წესებით.

II წუმწუმაზე დაწესდეს შემდეგი აქციზი: უვნებელ ან ე.წ. შვედურ წუმწუმაზე I5 კაპ. თითო კოლოფზე, რომელშიაც 75 ცალ წუმწუმაზედ მეტი არ უნდა იყოს, ყოველ შემდეგ 75 ან ნაკლებ ცალზე უნდა დაემატოს I5-I5 კაპ. ყველა დანარჩენ წუმწუმის აქციზი გადიდდეს ორ წილად.

I2 საზღვარ-გარეთიდან შემოტანილ (ჩინეთისა, ცეილონისა, ინდოეთისა და სხვა) ჩაიზე დაწესდეს აქციზი გირვანქაზე 3 მან.20 კაპ. შინაურ წარმოების ჩაიზე აქციზი მოისპოს.

I3 საზღვარ-გარეთიდან შემოტანილ ნაწარმოებზე (ჩაის გარდა) დაწესდეს იგივე აქციზი, როგორიც ადგილობრივ დამზადებულ ნაწარმოებს აძევს

I4 საზღვარ-გარეთ გატანის დროს აქციზ დადებული ნაწარმოები აქციზისაგან არ თავისუფლდება, თუ კი იმ სახელმწიფოსთან სადაც ეს ნაწარმოები გააქვთ, საგანგებო შეთანხმება არ არსებობს.

საქართველოს ეროვნული არქივი

15) ფინანსთა მინისტრს უფლება აქვს:

ა) დააწესოს ამ კანონში ნახსენებ ღონისძიებათა განსახორციელებლად ვადა, წესი და პირობები;

ბ) აღნიშნოს აქციზ-გადასახდელ საგნებში, რომელიც ამ ქამად დამზადებულია, რომელს უნდა დაედოს გადიდებული აქციზი;

გ) განსაზღვროს წესრიგი ფულის გადახდისა, ბანდეროლის დაკვრისა, აქციზის მოხელეთა მეთვალყურეობისა და დააწესოს საბოლოო ვადა, ამ მუხლის ბ. პუნქტის ძალით ნაჩვენები აქციზის გადასახდელად.

II.

პატენტის ფასი გადიდდეს ამ კანონთან დართული ნუსხის თანახმად.

III.

გაღებულ იქნეს სახელმწიფო ხაზინიდან, ამასთანავე დართულ შტატის თანახმად, ინსპექტორების, მათი თანაშემწეების, ტეხნიკოსისა და შიკრიკის შესანახად ამა წლის ივნისის I-დან 1920 წლის ივნისის I-დე -ოთხას ექვსი ათას ორასი /406.200/ მან.

ნაფთლეღში ნავთის და მისი ნაწარმოების სასინჯ კამერის მოსაწყობად და შესანახად - თხუთმეტი ათასი /15.000/ მან.

1919 წ. ივლისის 31.

საქართველოს დამფუძნებელი კრების

თავმჯდომარის უფროსი ა მ ხ ა ნ ა გ ი

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის

თავმჯდომარის მ ო ა დ გ ი ლ ე

წ ე ს ი

ღვინოზე აქციზის აკრეფისა.

I. დაწესდეს აქციზი ღვინისა, რომელიც აღმოჩნდება ან შემდეგ შემოვა როგორც ქალაქების, ისე ზოგიერთ დაბების სავაჭროებში. ამავე ადგილებში აქციზს გადაიხდის ის პირიც, რომელიც შემოიტანს საშინაო სახმარებელ ორ ვედრზე მეტ ღვინოს.

შენიშვნა: ფინანსთა მინისტრი აღნიშნავს იმ დაბებს, საცა შემოღებული უნდა იქნეს აქციზი.

2. გარდა აქციზის გადახდისა, ყველა ღვინის სავაჭროების პატრონები ვალდებულნი არიან აიღონ პატენტი.

შენიშვნა I: დაბების და ქალაქების ამა თუ იმ ხარისხში ჩათვლა პატენტის ასაღებად დამოკიდებულია ფინანსთა მინისტრზე.

შენიშვნა 2: პატენტის აღება შეიძლება ნახევარი წლითაც, თუ პატენტი აღებული იქნება ივლისის I-დან.

3. გარდა პირველ მუხლში აღნიშნულ ადგილებისა, სხვაგან ღვინის ხმარება უაქციზოა და მისი გადატან-გადმოტანა თავისუფლად შეიძლება.

4. საზღვარ-გარეთიდან შემოტანილ ღვინოს, საბაჟო გადასახადს გარდა, აძევს დაწესებული აქციზი, რომელიც შეტანილ უნდა იქნეს ხაზინაში საბაჟოდგან ღვინის გატანამდე.

5. ღვინის აქციზი გადახდილ უნდა იქნეს გაყიდვამდე; იმ შემთხვევაში კი, როცა ღვინო ერთი საწყობიდგან ან სარდაფიდან მეორეში გადააქვთ, აქციზის გადახდა დაეკისრება ღვინის მყიდველებს.

6. სავაჭრო, რომელსაც ნება აქვს შეიძინოს ჩამოუსხმელი, დაუბეჭდავი ღვინო, შეუძლია იგი შეიძინოს სოფლად და ჩამოიტანოს აქციზ გადაუხდელად თავის საწყობსა და სარდაფში; სხვა ღვინო კი სოფლიდგან ჩამოტანილი ქალაქში, აქციზს გადაიხდის ადგილობრივ ნებართვის მიღებისათანავე.

7. ზემოაღნიშნულ /მუხ. 6/ ღვინის წამოღება სოფლიდგან ნება

დართულ უნდა იყოს აქციზის მოხელისაგან, და სადაც ასეთი მოხელე არ მოიპოება, აღგილობრივის კომისარისაგან. ამათგან უნდა იყოს მიღებული ღვინის გადატან-გადმოტანის მოწმობა.

შენიშვნა: ფინანსთა მინისტრი დაადგენს დაწვრილებით წესს ღვინის გადატან-გადმოტანისას.

8. ქალაქებსა და დაბებში, სადა აქციზია შემოღებული, ღვინის სავაჭრო სამნაირია:

1/ღვინის საწყობი და სარდაფი;

2/მაგარი სასმელებისა და ღვინის დუქნები,

3/სასადილე, ბუფეტი და სხვა ამ გვარი სავაჭრო, სადაც აღგილობრივ ნება დართულია ღვინის სმა.

9. ღვინის საწყობი და სარდაფი აწარმოებს ღვინის მეურნეობას; მარტო მათა აქვთ უფლება იქონიონ კასრაში დაყენებული ჩამოუსხმელი და უაქციზო ღვინო. მარტო მათვე აქვთ უფლება როგორც ერთი ერთმანეთისაგან, ისე სოფელში შეიძინონ ჩამოუსხმელი ღვინო.

10. სავაჭროები ისე უნდა მოეწყოს, რომ ერთ განყოფილებაში (ხებოდეს ჩამოუსხმელი ღვინო, მეორე განყოფილებაში კი მარტო ჩამო ლი და დაბეჭდილი ბოთლებში ღვინო ჩამოისხმის და დაიბეჭდება მ ოო პირველ განყოფილებაში.

11. საწყობსა და სარდაფში ღვინის სმა აკრძალულია. აქედან ჩ ხმული ბოთლებში და დაბეჭდილი ღვინო გაიყიდება თავისუფლად. სხვა ჭურჭლით შეიძლება გატანა არა ნაკლებ ერთი ვედრო ღვინისა გადასატან მოწმობით.

12. საწყობიდგან შეიძლება გაიყიდოს არა ნაკლებ ერთი ვედრო ღვინისა, სარდაფში კი ღვინის ვაჭრობა განსაზღვრული არ არის.

13. მაგარი სასმელისა და ღვინის დუქნებში ბოთლებში ჩამოუსხმელი და დაუბეჭდავი ღვინის შენახვა აკრძალულია. აქ გაიყიდება ღვინო მარტო გარეთ გასატანი იმავე ჭურჭლით, რომლითაც ის იყო მიღებული საწყობიდან და სარდაფიდან . აღგილობრივ ღვინის სმა აკრძალულია. დუქანმა უნდა დაიწყოს ვაჭრობა პატენტის აღების შემდეგ, რისთვისაც არავითარი ნებართვა საჭირო არ არის.

14. სასადილოსა, ბუფეტებსა და სხ. ამ გვარ სავაჭროში, სადაც ნება დართულია აღგილობრივ ღვინის სმა, ღვინო უნდა [illegible]

საქართველოს ეროვნული არქივი

დი იმავე ბოთლებში და იმავე ბეჭდით, რომლითაც იყო გადმოტანილი საწყობ-სარდაფიდან. მუშტრის დასაკმაყოფილებლად კი შეიძლება იქონიონ გახსნილი თითო ბოთლი ღვინო ყოველ ფირმისა და ხარისხისა. გარეთ გატანა ღვინისა ამ სავაჭროებიდან აკრძალულია. პატენტის აღებისათვის საჭიროა ამ დარგის სავაჭრომ წარადგინოს მხოლოდ ქალაქის გამგეობის ნებართვა.

15. სოფლად ღვინის ვაჭრობა სწარმოებს ღვინის ლუქნებში, საიდანაც ღვინო შეიძლება გატანილ იქნეს გარეთაც და ადგილობრივაც დაიღიოს. ასეთ სავაჭროს ღვინის შეძენა შეუძლიან სოფლად ნებადაურთველად. ლუქნის გაღება შეიძლება მარტო ადგილობრივ საზოგადოების ნებართვით, და პატენტის აღების შემდეგ.

16. ღვინის საწყობისა და სარდაფის პატრონები /მუხ.9/, რომელთაც აქვთ ღვინის მარტო ჩამოსხმის უფლება, ვალდებულნი არიან წლის განმავლობაში შეიტანონ ხაზინაში აქციზი თითომ არა ნაკლები:

1/ქ.ტფილისში - 30.000 მან.,/ოცდაათი ათასი მან./

2/ქ. ქუთაისში - 20.000 მან.,/ორი ათასი მან./

3/ფოთსა და სოხუმში - 15.000 მან.,/ხუთმეტი ათასი მან./

4/გორსა, თელავსა, სიღნაღსა, ახალციხესა, ახალქალაქსა და სამტრედიაში - 8000 მან. და

5/დანარჩენ ქალაქებსა და დაბებში სამი ათას-ექვსი ათას მან., იმისდამიხედვით, თუ რომელ ჯგუფს მიაკუთვნებს ფინანსთა მინისტრი იმის სავაჭროს.

17. ზემოაღნიშნული თანხა სავაჭროს პატრონმა უნდა შეიტანოს ხაზინაში თვედა თვე თანასწორ ნაწილად და თუ დანაკლისი ერთი სამი თვისა მეორე სამთვეში არ იქნება გასწორებული, ასეთი სავაჭრო დაიკეტება და პატენტი ჩამოერთმევა.

18. ტფილისს, ქუთაისსა, ფოთსა და სოხუმის გარდა, სხვა ქალაქებსა და დაბებში, სადაც იქნება შემოღებული ღვინის აქციზი, ყოველნაირი ღვინის სავაჭრო, რომელიც ერთიანად შეიტანს აქციზს, მე 16-ტე მუხლში აღნიშნულს, განთავისუფლდება ღვინის აღნუსხვის ყოველგვარი ანგარიშისა და დამატებითი აქციზისაგან. მას თავისუფლად შეუძლია შეიძინოს ღვინო სოფლად და გაჰყიდოს აღებული პატენტის კვალობაზე.

19. ღვინის საწყობმა და სარდაფმა /მუხ.9/ უნდა აწარმოოს დავთრები:

საქართველოს ეროვნული არქივი

I/ღვინის შემოსავალ - გასავლისა და

2/ღვინის ანუსხვისა. დავთრები უნდა დამზადდეს საავჭროს პატრონის ხარჯით და წლის დაწყების წინ ნოემბერში. უნდა წარედგინოს აქციზის სამმართველოს, რომელმაც პირველი დავთარი უნდა გაუგზავნოს საკონტროლო პალატას შესამოწმებლად, ხოლო მეორე თვითონ შეამოწმოს.

20. ამ წესდების დამტკიცების შემდეგ ქალაქის თვითმმართველობას და აგრეთვე სოფლის საზოგადოებას აეკრძალება ღვინის რაიმე ბაჟის შემოღება.

21. ღვინის აქციზის იმ შემოსავლიდან, რომელიც აღვილობრივ გაყიდულ ღვინისაგან იქნება მიღებული, 20 % გადარიცხულ იქნეს ხაზინის მიერ სათანადო ქალაქის და სამაზრო ერობის თვითმმართველობის საესარგებლოდ გადასახადის მიღებისას.

შენიშვნა: აღნიშნულ აქციზის 20% -დან, თუ ქ.ტფილისშია შემოსული, 15 % მიეცემა ქ.ტფილისს, ხოლო 5% ტფილისის სამაზრო ერობას, თუ ქ. ქუთაისშია შემოსული, ქ.ქუთაისს - 10 %, ხოლო ქუთაისის სამაზრო ერობას დანარჩენი 10 %; სხვა ქალაქებში შემოსული აქციზის 5 % მიეცემა იმ ქალაქის თვითმმართველობას, სადაც აქციზი - შეიკრიფა, ხოლო 15 % სათანადო ერობებს; დაბებსა და სოფლებში შემოსული აქციზის 20 % ერობას გადაეცემა სრულიად.

22. ვინც ჩამოიტანს სოფლიდან ღვინოს, თვინიერ მოწმობისა იმ ქალაქსა და დაბაში, სადაც შემოღებულია აქციზი, ჩამოერთმევა ღვინო და ამას გარდა ჯარიმად გადახდება ასი /100/ მანეთი.

23. საავჭროში უპატენტოდ ღვინის შენახვისა და გაყიდვისათვის დამნაშავეს, პატენტის აღებისა ან მისი ღირებულების გადახდის გარდა, სასჯელად დაედება: 1-დ ძირითადი პატენტის ღირებულების გადახდა, 2-დ ძირითადი პატენტის ღირებულების ერთ - ორად გადახდა; და 3-დ მე 2 პუნკტ. აღნიშნულ გადასახადს გარდა - ციხეში დაპატიმრება ორიდან ოთხ თვემდე.

შენიშვნა: პატენტის აღებამდე საავჭრო დაკეტილი უნდა იყოს.

24. თუ სასადილოსა, ღვინის დუქანსა, ბუფეტსა და სხვა ამ გვარ საავჭროში /მუხ.14/ აღმოჩნდა ჩამოსხმული ღვინო, ან ბოთლებში ჩასხმული უბეჭდოდ,-დამნაშავეს ეს ღვინო ჩამოერთმევა და ჯარიმად გადახდება ათი წილი აქციზისა იმის დაგვარად, თუ რამდენი ღვინოა ჩამოსხმული. ეს ჯარიმა ას მანეთზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

საქართველოს ეროვნული არქივი

25. ღვინის საწყობსა, სარდაფსა და დუქანში, სადაც ღვინის აღგილობრივ დაღება აკრძალულია, ამ წესის დარღვევისათვის შეტრონს გადახდება ჯარიმად ხუთასიდან - სამი ათას მანეთამდე.

26. თუ ღვინის საწყობსა და სარდაფში სრულიად არ აწარმოეს დავთრები ანდა ისე არ აწარმოეს, როგორც ფინანსთა მინისტრის მიერ არის დადგენილი, დამნაშავეს პირველ შემთხვევაში დაეკეტება სავაჭრო, სანამ დავთრებს არ მოაწესრიგებს, ხოლო მე 2 შემთხვევაში ამის გარდა გადახდება ჯარიმად ხუთასიდან - სამი ათას მანეთამდე.

27. ფინანსთა მინისტრის განკარგულების დარღვევისათვის დამნაშავეს ჯარიმად გადახდება ხუთასიდან - სამი ათას მანეთამდე.

28. ამ წესების დამტკიცებისა და გამოქვეყნების შემდეგ ყველა იმდროამდე გამოცემული წესები ღვინის შესახებ გაუქმებულად ჩაითვლება.

29. ფინანსთა მინისტრს დაევალება გამოსცეს შესაფერი განკარგულება ამ წესების ცხოვრებაში გასატარებლად და დანიშნოს დრო მისი შემოღებისა.

30. ის დანაშაული, რომელიც ამ კანონის დარღვევის გამო დატუსაღებით დასასჯელია, გადაეცემა განსახილველად სასამართლოს, დანარჩენი კი აქციზის სამმართველოს აქციზის წესდების მე 1275-1281 მუხ. თანახმად.

31. ფინანსთა მინისტრს უფლება აქვს განმარტოს ეს წესები და აქციზის სამმართველოს მისცეს საჭირო ინსტრუქცია კანონის განსახორციელებლად.

1919 წ. ივლისის 31-ს.

საქართველოს დამფუძნებელი კრების
თავმჯდომარის უფროსი ამხანაგი

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის
თავმჯდომარის მოადგილე

წ ე ს ი

პაპიროსის გიდზისა და ქაღალდის აქციზის აკრეფისა.

I. აქციზი დაედოს პაპიროსის გიდზსა და ქაღალდს, რომელიც მზადდება საქართველოში, ან საზღვარ გარეთიდან შემოდის.

შენიშვნა: პაპიროსის ქაღალდათ უნდა ჩაითვალოს ყოველი ის ქაღალდი, რომელიც იხმარება მოსაწევ თამბაქოს გასახვევად და დაჭრილია დასტებად.

ამისთანავე სარისხის ქაღალდზე, უფრო დიდი ზომისა, დახაზული ან დანიშნული იმ ზომად, როგორც პაპიროსის დაჭრილი ქაღალდია, აქციზ-გადასახდელია.

აქციზი არ დაედება პაპიროსის ქაღალდს, რომელიც იხმარება ქარხნებში გიდზის ან პაპიროსის გასაკეთებლად.

2. გიდზი და პაპიროსის ქაღალდი მზადდება მარტო საგანგებო ქარხნებში და საკაჭროებში.

3. აქციზი დაედოს:

I/ყოველ ას მასრა გიდზსა - სამი აბაზი და

2/ყოველ ორმოცდა ათ ფურცელ პაპიროსის ქაღალდს - სამი შაური.

გიდზის მასრის ის ნაწილი, საცა ჩადის თამბაქო, სიგრძით არ უნდა აღემატებოდეს 5 სანტიმეტრს, სოლო ქაღალდის ფურცლის სიგრძეს - 40 კვ. სანტიმეტრს. აქციზი დაედება ბანდეროლ დაკვრით.

4. ქარხნები და საკაჭროები, აქციზის გადახდის გარდა, ვალდებულია აიღონ პატენტი, ღირებული ერთი წლით ცხრა თუმნად, რომელიც აძლევს მათ ნებას დაამზადონ წლის განმავლობაში ხუთი მილიონი გიდზი ან პაპიროსის ქაღალდის ფურცლები, ან ორივე ერთად. თუ ქარხანა მეტ გიდზს, ან პაპიროსის ქაღალს დაამზადებს, ყოველ ზედ-მეტ ერთ მილიონ გიდზზე, ან პაპიროსის ქაღალდზე გადაიხდის ერთ თუმანს ისე კი, რომ მილიონზედ ნაკლები ზედმეტი მილიონად ჩაითვლება. პატენტი მიეცემა მათ მთელი წლისა, როდესაც უნდა იყოს იგი აღებული. წლის ანგარიში იწყება პირველ იანვრიდან.

5. ქარხანა და საკაჭრო, საცა მზადდება გიდზი და პაპიროსის ქაღალდი, განცალკევებული უნდა იყოს ყოველნაირ სხვა [illegible]

ეროვნული
ბიბლიოთეკა
ეროვნული
არქივი

მათი ბინა კი განაწილდება ორად. ერთში უნდა დამზადდეს გილზი და ქაღალდი, მეორეში მარტო ბანდეროლ-დაკრული ფაბრიკატი უნდა შენახულ იქნეს.

6. გილზის და პაპიროსის ჭაღალდის დასამზადებლად მექარხნე ხმარობს იმ ხარისხის ქაღალდს, როგორსაც თითონ აირჩევს.

7. გილზი მზადდება მარტო ერთი მუშტუკით /პაპიროსის მასრა/ ან უმუშტუკოთ.

8. გილზის და პაპიროსის ქაღალდზე რაიმე წარწერა, ან ნიშნების დასმა აკრძალულია.

9. გილზი და პაპიროსის ქაღალდი გამოიცემა ქარხანა-სავაჭროდან, საცა მზადდება, უთუოდ ბანდეროლ-დაკრული, სხვა სავაჭროებში უბანდეროლო გილზის და პაპიროსის ქაღალდის შენახვა და მათით ვაჭრობა იკრძალება.

I0. გილზის ყუთსა და პაპიროსის ქაღალდის წიგნაკზე ან დასტაზე სახელმწიფო ენით უნდა იყოს დაწერილი: სად არის დამზადებული და ვის ეკუთვნის ქარხანა ან სავაჭრო.

II. გილზის ყუთს ან პაპიროსის ქაღალდის წიგნაკს, რომლებშიც მოთავსდება მასრა გილზისა სიგრძით არა უმეტეს 5 სანტიმეტრი /№ 3/ და ქაღალდი სიბრტყით არა უმეტეს 40 კვ. სანტ., უნდა დაეკვრას თითო ბანდეროლი სათანადო ღირებულობისა. თუ მასრა ან ქაღალდის ფურცელი მეტი ზომისაა, მაშინ თითო ყუთს ან წიგნაკს უნდა დაეკრას ორი, სამი ან მეტი ბანდეროლი იმის მიხედვით, თუ რამდენჯერ აღემატება მათი ზომა დადგენილ ნორმას.

I2. გილზი და პაპიროსის ქაღალდი შეიძლება გატანილ იქნეს საზღვარგარეთ მარტო აქციზ-გადახდილი.

I3. ბანდეროლი გილზის და პაპიროსის ქაღალდის დასაკრავად მზადდება: I, ასი, ორას ორმოცდა ათი და ხუთასი გილზისთვის და 2, პაპიროსის ქაღალდის წიგნაკების ანუ დასტებისათვის - ორმოცდა ათი, ასი და ორას ორმოცდა ათი ფურცლისათვის.

I4. ბანდეროლი იყიდება ხაზინაში ნაღდ ფულად და მიეცემა მარტო იმ ქარხნისა და სავაჭროების პატრონებს, რომელთაც აქვთ აღებული სათანადო პატენტი და ნებართვა აქციზის სამმართველოსი.

საქართველოს ეროვნული არქივი

მმართველის ნებართვით ბანდეროლი მიეცემა სხვა უწყებასაც, ასევე ბერძო პირსაც. საბაჟოები, საცა ბანდეროლი დაეკვრის საზღვარ გარეთიდან შემოტანილ გიღზს და პაპიროსის ქაღალდს, მიიღებენ ხაზინიდან საჭირო ბანდეროლს ნისიად.

15. გიღზის და პაპიროსის ქაღალდის ქარხნები და საგაჭროები ვალდებულია შეიტანონ ხაზინაში წლის განმავლობაში აქციზი არა ნაკლებ ათი ათასი მანეთისა.

16. ვინც ზემოაღნიშნულ მოთხოვნილებას /მუხ.15/ არ შეასრულებს, იმის ქარხანა ან საგაჭრო დაიკეტება; ერთი წლის განმავლობაში იმავე შენობაში არც სხვას აქვს უფლება გახსნას ამისთანავე ქარხანა ან საგაჭრო.

17. დამატებითი გადასახადი /მუხ.7/ შეტანილ უნდა იქნეს ხაზინაში ზედ-მეტი წარმოების დაწყებისათანავე. უამისოდ ქარხანა უნდა დაიკეტოს.

18. ფინანსთა მინისტრს უფლება აქვს დაწვრილებით განმარტოს ეს წესდება, მხოლოდ ისე კი, რომ ეს განმარტება არ ეწინააღმდეგებოდეს თვით კანონს. დააწესოს პაპიროსის და გიღზის ქარხნებში და საგაჭროებში გიღზის აღნუსხვა საკონტროლო სათვალავით, წესი ანგარიშის წარმოებისა ქარხნებში და საგაჭროებში საცა მზადდება პაპიროსის ქაღალდი და გიღზი და შეიმუშაოს სახელმწიფო კონტროლიორთან შეთანხმებით დავთრების წარმოების ნიმუში.

19. ვისაც არ აქვს პაპიროსის გიღზის ქარხანა ან საგაჭრო და შეიძენს მანქანას იმის დასამზადებლად, გადახდება ჯარიმად ათას მანეთიდან ხუთი ათას მანეთამდე.

20. ვინც ფარულად გამართავს პაპიროსის გიღზის და ქაღალდის დასამზადებელ ქარხანას, ან საგაჭროს - გადახდება აქციზი დამზადებული გიღზისა და ქაღალდისა ერთი ათად, პატენტის ფასი ერთი სამად, ჯარიმად ათას მანეთიდან ხუთი ათას მანეთამდე და დამზადებული გიღზი და ქაღალდიც ჩაიერთმევა.

21. უკეთუ პაპიროსის გიღზის და ქაღალდის ქარხნის ან საგაჭროს პატრონი მუშაობას შეუდგება პატენტის აღებამდე, სასჯელად პატენტის ღირებულება ერთი სამად გადახდება და, გარდა ამისა, ვალდებული იქნება პატენტიც აიღოს ხაზინიდან, მანამდე კი ქარხანა ან საგაჭრო

საქართველოს ეროვნული არქივი

უნდა იყოს დაკეტილი.

22. თუ არ იქნება დაცული ამ წესდებით დავალებული მოთხოვნილება პაპიროსის გილზის და ქაღალდის ქარხნების და სავაჭროების შიგნით მოწყობილობისა, თვით გილზის და ქაღალდის დამზადებისა, ჩაწყობისა ყუთებში და წიგნაკებად დამზადებისა და მათზე ბანდეროლის დაკვრისა, ან კანონით შემოღებული დავთრები წესიერად არ იქნება წარმოებული, დამნაშავეს ჯარიმად გადახდება ათას მანეთიდან სამი ათას მანეთამდე.

შენიშვნა: ასეთი საჯელი მოელის იმასაც, ვინც აქციზის მოხელის მოთხოვნისათანავე არ წარუდგენს მას ზემოაღნიშნულ დავთრებს საბუთებითურთ.

23. პაპიროსის გილზის და ქაღალდის ქარხანას ან სავაჭროს პატრონი, რომელიც გამოსცემს ფაბრიკატს ბანდეროლ-დაუკვრელს და აქციზ-გადაუხდელს ან ისე დაკრულს, რომ ყუთში ან წიგნაკში ბანდეროლ-მოუხდელად შეიძლება ამოღება გილზისა ან პაპიროსის ქაღალდისა, გადახდება აქციზი ერთი ათად უკანონოდ გამოცემული გილზისა და ქაღალდისათვის ჯარიმად შეეწერება ათას მანეთიდან ხუთი ათას მანეთამდე. და უკანონოდ გამოცემული გილზი და ქაღალდი ჩამოერთმევა ან და დამნაშავეს გამოერთმევა გამოცემული გილზის და ქაღალდის ღირებულება.

24. ყოველი სავაჭრო დუქნის პატრონი, ან დამტარებელი მეწვრიმალე, რომელიც შეიძენს, შეინახავს დუქანში ან გაყიდის ბანდეროლ-დაუკვრელ პაპიროსის გილზს და ქაღალდს, ან იმგვარად დაკრულს, რომ ბანდეროლ მოუხდელად შეიძლება გილზის და ქაღალდის ამოღება, დაისჯება ამ წესდების 23 მუხ. თანახმად.

ასეთივე სასჯელი დაედებათ იმ შემთხვევაშიაც თუ გილზი და ქაღალდი ნახმარ ბანდეროლ-დაკრული გამოდგა.

25. ვინც პაპიროსის გილზს და ქაღალდის ყუთს ან წიგნაკს ბანდეროლს ააძრობს გასასყიდათ ათასი მანეთი გადახდება.

26. ვინც შეიძენს თავისთვის უბანდეროლო პაპიროსის გილზს ან ქაღალდს, იმას შეძენილი გილზი და ქაღალდი ჩამოერთმევა და ჯარიმად გადახდება / 100/ ასი მანეთი.

27. ვინც ხაზინიდან ნაყიდ ბანდეროლს სხვას მიჰყიდის ან სხვისაგან იყიდის, მყიდველსაცა და გამყიდველსაცა გადახდება აქციზი

საქართველოს ეროვნული არქივი

ერთი სამად და ჯარიმად შეეწერება ათას მანეთიდან ხუთი ათას მანეთამდე. ამისგარდა უკანონოდ ნაყიდი ბანდეროლი ჩამოერთმევა.

28. ვინც წინააღმდეგობას გასწევს და აქციზის მოხელეს, ან ადგილობრივ ადმინისტრაციის წარმომადგენელს ხელს შეუშლის, რომ მათ თვალყური ადევნონ პაპიროსის, გიდზის და ქაღალდის წარმოებას, ის დაისჯება ციხეში ჩასმით ორი თვიდან რვა თვემდე.

29. ვინც დაამზადებს ყალბ ბანდეროლს, პატენტს, ან სხვა საბუთს, იხმარს ყალბ ბეჭედს,- დაისჯება თანახმად სისხლის სამართლის დებულების 554 მუხლ. და გარდა ამისა ყალბი დამზადებული და სხვა იარაღი და მასალა, რომელიც იხმარებოდა იმის დასამზადებლად, ჩამოერთმევა.

30. ზემოაღნიშნული წესის ძალით დამნაშავეთ სასჯელი უნდა გადახდეთ აქციზის წესდების I244-I223, I226-I227 მუხლ. თანახმად.

3I. სასამართლოში აქციზის საქმეები აქციზის წესდების /I90I წ. გამოც./ მე-I27I, I272, I275-I280, I282 და I283 მუხლ. და ამავე წესდების /I906 წ. გამოც./ I270 მუხლ. თანახმად უნდა სწარმოებდეს.

I9I9 წ. ივლისის 3I-ს.

საქართველოს დამფუძნებელი კრების
თავმჯდომარის უფროსი ა მ ხ ა ნ ა გ ი

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის
თავმჯდომარის მ ო ა დ გ ი ლ ე

ნ უ ს ხ ა

საპატენტო გადასახადებისა.

I. პატენტი თამბაქოზე.

I- ადგილობრივ და საზღვარ-გარეთიდან შემოტანილ ცითილ თამბაქოს საწყობისათვის ყოველგან . . . . 500 მან.

2- თამბაქოს გასასყიდ სავაჭროებისათვის:

ა/ტფილისში . . . . 50 მან.

ბ/ქუთაისსა, ფოთსა და სოხუმში . . . . 30 მან.

გ/დანარჩენ ადგილებში. . . . . 25 მან.

2-სპირტის და კონიაკის ქარხნებში:

I- სპირტის დასაწმენდ ქარხნებში ყოველგან . . . . 400 მან.

2- პურის და სხვა ხორბლეულობის ქარხნებში . . . . 400 მან

3- კონიაკის ქარხნებში ყოველგან . . . . 200 მან.

4- ჭაჭის და სხვა ხილეულობის ქარხნებში საკანტროლო მანქანით ყოველგან 200

3-მაგარ-სასმელების საწყობებში:

I- ქ. ტფილისში . . . . I.000 მან.

2- ქუთაისსა, ფოთსა და სოხუმში. . . . . 600 მან.

3- დანარჩენ ადგილებში . . . . 400 მან.

4-ღვინის და ლუდის საწყობებში:

I- ქ.ტფილისში . . . . 300 მან.

2- ქუთაისსა, ფოთსა და სოხუმში . . . . 200 მან.

3- დანარჩენ ადგილებში. . . . . I00 მან.

5-მაგარ-სასმელების სარდაფებში მარტო გატანით:

I- ქ.ტფილისში . . . . 800 მან.

2- ქუთაისსა, ფოთსა და სოხუმში . . . . 400 მან.

3- დანარჩენ ადგილებში. . . . . 250 მან.

6-ღვინის სარდაფებში:

I- ქ.ტფილისში . . . . 400 მან.

საქართველოს ეროვნული არქივი

2- ქუთაისსა, ფოთსა და სოხუმში . . . . 300 მან.

3- დანარჩენ ქალაქებსა და დაბებში, სადაც აქციზია შემოღებული . . . . 200 მან.

4- სოფლებში . . . . 100 მან.

7. ღვინის დუქნებში:

I- ქ. ტფილისში . . . . 100 მან.

2- დანარჩენ ადგილებში . . . . 50 მან.

8. სასადილოსა, ბუფეტსა, გარდა თეატრებისა და ცირკისა და სხვა და სხვა ამგვარ სავაჭროში, სადაც ნება დართულია ღვინის და სხვა სასმელის სმა:

I- ქ.ტფილისში . . . . I.200 მან.

2- ქუთაისსა, ფოთსა და სოხუმში . . . . 800 მან.

3- სხვა და სხვა ქალაქსა და დაბაში . . . . . . 600 მან.

4- სოფლებში. . . . . 300 მან.

9-ბუფეტებსა, თეატრსა და ცირკში:

I- ქ.ტფილისში . . . . 200 მან.

2- სხვა ადგილებში. . . . . 100 მან.

10-ლუდის დუქნებში გატანით და ადგილობრივ დალევით:

I- ქ. ტფილისში . . . . 200 მან.

2- სხვა ადგილებში. . . . . 80 მან.

II. ბუფეტებში, რომელიც გაიხსნება მოკლე ვადით გამოფენის ან ბაზრობის დროს:

დღეში ყოველგან: . . . . 10 მან.

შენიშვნა I: სააგარაკო ადგილებში, შეიძლება ყოველგვარი სასმლის ვაჭრობა პირველ მაისიდან-პირველ ოქტომბრამდე ნახევარი წლის პატენტით. ფინანსთა მინისტრი აღნიშნავს იმ ადგილებს, რომლებიც ითვლებიან სააგარაკოდ.

შენიშვნა 2: საქველმოქმედო ან სხვა საზოგადოება, რომელიც მართავს გასართობს საქველმოქმედო მიზნით, მაგარ სას-

საქართველოს ეროვნული არქივი

მელების ვაჭრობისათვის პატენტს არ აიღებს.

1919 წ. ივლისის 31-ს.

საქართველოს დამფუძნებელი კრების
თავმჯდომარის უფროსი ა მ ხ ა ნ ა გ ი

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის
თავმჯდომარის მ ო ა დ გ ი ლ ე

საქართველოს ეროვნული არქივი

შ ტ ა ტ ი

სააქციზო და საპატენტო გადასახადის ინსპექციისა.

თანამდებობანი	რიცხვი	ძირითადი ჯამაგირი მან.	ჯამაგირი თითოს. დამატება მან.	ჯამაგირი თითოს. ხაგზავნ. მან.	ჯამაგირი თითოს. ბელ. მან.	ყველას მან.
I. ქ.ტფილისი.						
ინსპექტორი	2	9600	4800	800	I5200	30400
უმცროსი თანაშემწე	I2	6000	3000	600	9600	II5200
2. ნავთლუღში.						
ინსპექტორი	I	9600	4800	800	I5200	I5200
უფროსი თანაშემწე	I	6600	3300	600	I0500	I0500
უმცროსი "	2	6000	3000	600	9600	I9200
ნავთ.ნაწარმოებ.მოანგარიშე	4	5700	2850	-	8550	34200
რეგისტრატორები	2	4800	3000	-	7800	I5600
საქონლის ხარისხის აღნიშნავი კამერის მოსაწყობად და საკანცელარიო ხარჯისათვის..	-	-	-	-	-	I5000
შიკრიკი	I	3600	3600	-	7200	7200
ნავთის ნაწარმოების შემმოწმებელი ტეხნიკი	I	9600	4800	800	I5200	I5200
3. ქუთაისში.						
ინსპექტორი	I	9600	4800	I500	I5900	I5900
უფროსი თანაშემწე	2	6600	3300	960	I0860	2I720
4. ფოთში						
ინსპექტორის უმცრ.თანაშემწე	I	6000	3000	600	9600	9600
5. ხოხუმში.						
ინსპექტორის უფროსი თანაშემ.	2	6600	3300	960	I0860	2I720
" უმცროსი "	I	6000	3000	960	9960	9960
6. ახალციხეში.						
ინსპექტორი	I	9600	4800	800	I5200	I5200

სოფლისა ეროვნული ბიბლიოთეკა

თანაშემწე	2	6000	3000	600	9600	I9200
ქ.-ახალქალაქში						
ინსპექტორი	I	9600	4800	800	I5200	I5200
						406.200

I9I9 წ. ივლისის 3I-ს.

საქართველოს დამფუძნებელი კრების

თავმჯდომარის უფროსი ამხანაგი

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის

თავმჯდომარის მოადგილე